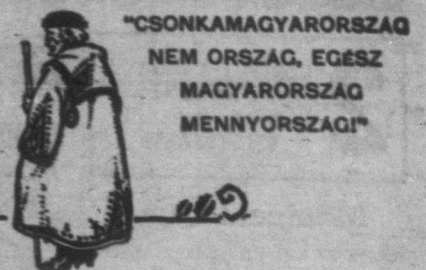

"HAZÁDNAK
RENDÜLETLENUL
LEGY HIVE, OH MAGYAR!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

"CSONKAMAGYARORSZÁG
NEM ORSZÁG, EGÉSZ
MAGYARORSZÁG
MENNYSORSZÁGI"

MI UJSÁG A MEGYÉNKBEN?

HAJDU MEGYE

Több debreceni borkereskedő ellen bünyői eljárás indult, mert négy városi sorompóval összejátszva sokszázezer pengővel megkárosították az adóhivatalt. A pénzügyörök ezenkívül őrizetbe vették Reichmann Ignác szeszkereskedőt, akinek Földes községben volt Italmérséi engedélyje. Ugyancsak nagyarányú szesz adócsalás miatt indult eljárás Reichmann Ignác durgazdag apja ellen, akit a tisztántul szeszkirály néven emlegetnek. A két család Reichmann a debreceni törvényszék 270 ezer pengő, azaz kéren 80 ezer dollár pénzbüntetésére ítélte, a pénzügyminiszter pedig megvonta kilenc Italmérséi engedélyüket.

HÁROMSZÉK MEGYE

A Sepsiszentgyörgy főterén álló 1848-as honvédszoborról öt évvel ezelőtt az oszlopot és a felirátokat eltávolították a román hatóságok. Pár héttel ezelőtt Bitu prefektus, közölte a Székely Nemzeti Múzeum vezetésével, hogy a talapat sem maradhat a főtéren, mert 600 román tiszt érkezik a városba tanfolyamra és így nem szavatolható a talapat építéséért. A Székely Nemzeti Múzeum vezetésére kénytelen volt beleegyezni a prefektus abba az ajánlatába, hogy éjjel, csendben, feltűnés nélkül, beszállítja a talapatot a múzeum területére, ahol a múzeum vezetésére az egész szobrot újól felállíttatja.

JASZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE

A "Jászvidék" című lap cikke szerint a jászárokszállási iskola-gondnokság legutóbbi ülésén a híres jásztelepítéssel ismert Aczél József plébános egy érdekes indítványt fogadtak el. Mint-hogy a városban a nehéz anyagi helyzet miatt sok szegény szülő kényszerül kladni gyermekét minél előbb bojtárnak, ezek a szegény bojtárok az iskola évi anyagát nem tudják elvégezni. Ezekre való tekintettel — mert Mezőkövesden is engedélyezték u.n. "summás-iskolát", Jászapátn "kanász-iskolát", — a gondnokság "bojtár-iskola" felállítását kéri az államtól. Ez a jellegzetesen magyar intézmény novemberől kezdve működne és csak piros betűs napokon tartana szünetet. A bojtár-iskolába csak az elemi népiskolák V. és VI. osztályos növendékei volnának felvételtek.

NAGY-KÜKÜLLŐ MEGYE

A küküllőmenti Riomfalva községben mintegy 600 résztvevő jelenlétében a szász egység helyrehozása céljából nagygyűlést tartottak. Binder szenátorok, az egység megalom egyik vezetőjének beszédét megzavarta Hedrich hitlerista vezér, aki harsányan azt kiáltotta a szónok felé, hogy Glondis püspök lopással szerezte meg pártszabályzatukat. Nagy felzúdulás következett, Hedrichet az egységpártiak kiverették a teremből, de váratlanul beszélni kezdett Römer mérnök, nemzeti szocialista is, aki Hedrich visszahívását követelte. Römer beszéde alatt nagy botrány keletkezett, végül öt is eltávolították.

KANADAI DOLLÁRJAÉRT a legtöbb Arany Pengőt, Leit, Dinárt, Cseh Koronát. Zlotyot az alanti irodánál kapja. PÉNZET pontosan, gyorsan és biztosan utaljuk át a világ bármelyik országába. Minden pénzküldőnk egy, a címzett által sajátkezőleg aláírt nyugtát kap. — Ha családját vagy menyasszonyát óhajtja kihozni, mi készséggel állunk rendelkezésére a szükséges bevándorlási engedély beszerzésében, sőt a hajójegyet kedvező részletfizetésre is adjuk.

Közjegyzői okiratok Óhazai bélyegek Mindennemű felvilágosítások.

ALEX. A. KELEN LIMITED
1456 City Hall Ave. MONTREAL, QUE.

PEST-PILIS-SOLT KISKUN MEGYE

Kiskunhalas határában, Harkapusztán, megrázó gyermek-katasztrófa történt. Miskolczi Lajosné, egy napszamos felesége bezárta négy kis gyermekét a lakásába és kiment a mezőre dolgozni. Távolléte alatt a nagyobbik gyermek a 6 éves leánya tüzet csinált és a négy gyermek közül kettő szénén égett, kettő pedig megfulladt. Miskolczi Lajosné gondatlanságából okozott többrendbeli emberölés címén a kalocsa törvényszék elé állították, mely az egyszerre négy gyermeket elvesztett anyát papírosan két-havi fogságra ítélte ugyan, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

ZALA MEGYE

A szerbek által megszállított Csáktornáról jelentik: Alsókirályfa muraközi magyar községben nagy tűz pusztított. Az oltás a nagy szél miatt eredménytelen maradt. A község teljesen elpusztult: száztíz lakóház a hozzátartozó gazdasági épületekkel együtt megsemmisült. Emberéletben szerencsére nem esett kár, de a falu lakossága koldusbotra jutott.

RENDEZZÉK A BIRTOK-KÉRDÉST!

A nehéz, bonyolult és megoldatlan magyar földkérdésről Kerék Mihály, a Magyar Gazdaszövetség titkára értékes tanulmányt írt, amely nemrég jelent meg a "Magyar Szemle Társaság" kiadásában. Ez a kis könyv a földkérdéssel foglalkozó szegény magyar irodalomnak igen értékes gyarapodása. Nem ismerünk magyar szakmunkát, amely ilyen világosan, elfogulatlanul és ilyen mélyreható tárgyszerűen világítana bele ebbe a nehéz kérdéskörbe. A kérdés fontosságát felesleges hangsúlyozni. Láttuk a világháború után, hogy az utóállamok milyen erővel vetették magukat a földreformra, hogy foglalkoztak meg a magyarságot földbirtoktól s hogyan rendezték újból a birtokviszonyokat a hatalmi politika céljai szerint. Magyarország ezzel szemben az idegesszűz földbirtokpolitikának alig van még a kezdetén.

A tudomány már rég kimutatta, hogy a kisgazdaság nemcsak egyenrangú a nagyüzemmel, hanem azt sok tekintetben túli is szárnyalja. Magyarország tízenhatmillió holdat megközelítő szántóföldjéből még mindig közel négymillió hold a nagybirtok. Ebből a korlátolt forgalmu nagybirtok területe 2 és 3/4 millió katasztrális holdat tesz ki. Rendkívül fontos a könyvnek

az a megállapítása, hogy az önálló kisgazdaság a legegészségesebb földbirtoktípus. A köztudatban egész mostanáig meggyökeresedett egy ál-igazság, melyet a nagybirtokrendszer hível terjesztettek, hogy a kisbirtok kevesebbet termel és ha Magyarországon a nagybirtokot felapróznák, a városi lakosság éhínségnek lenne kitéve. Ezt könyvű volt elhittetni; nem volt, aki ezt az állítást megcáfolja.

Nagyatádi Szabó István hozzáfogott a földreformhoz, anélkül, hogy azt tudományosan vagy sajtó útján előkészítették volna. Nem akadt egyetlen komoly szakember tizenöt esztendővel ezelőtt, aki rámutatott volna arra, hogy a nagybirtokrendszer megszüntetése nemcsak szociális, hanem termelési szempontból is fontos.

Kerék Mihály rámutat arra, hogy az önálló családi kisgazdaságok iránti előnyei vannak a nagybirtokkal szemben s azoknak a vitáknak, hogy a kisüzem kevesebbet termel s alsóbbrendű, ma már nincs helyük. A nagybirtokkal szemben való előnye az, hogy a válságos időkkel szemben sokkal jobban ellenáll.

A kisbirtok ugyanis szükség esetén nagymértékű önellátásra képes pénzbeli kiadásait a legkisebbre csökkentheti s a család életszínvonalának leszállításával a gazdaságot egyensúlyban tartja.

Foglalkozik a legtöbb kifogásolt korlátolt forgalmu nagybirtoknak, a hitbizományok ár talmaival is. A magyar hitbizományi rendszernek iránti hibái vannak. Kevés kézből hatalmas területeket tart legköze s így fokozottabb mértékben jelentkeznek mindazok a káros hatások, amelyek a nagybirtok rendszert általában jellemzik.

Csonka-Magyarország területén 60 hitbizomány áll fenn, amelyeknek területe 812.367 katasztrális holdat tesz ki. Az 1790-iki országgyűlés óta, hol legelőször hangzottak el a kifogások a hitbizományi rendszer ellen, ez ellen a szomorú középíró maradvány ellen sokan emeltek fel szavukat, köztük nem kisebb ember, mint Deák Ferenc, a harmincas évek egyik ország-

gyűlésén. Hiába ültek benn a parlamentben a magyar kisgazdák képviselői, a hitbizományok eltörlésével csak a jelenlegi kormány kezdett komolyan foglalkozni.

Kerék Mihály könyvének legnagyobb érdeme, hogy komoly érvekkel, tudományos alapon mutat rá arra, hogy a mai magyar földbirtokrendszer tarthatatlan és a nagybirtok demokratizálódása nem tűr halasztást.

Balla Antal.

FEJŐSTEHÉN GYÓGYÍTÁSA

A tehének nem gépek, azok is megbetegedhetnek, vagy megsérülhetnek. De Minard linimenttel könnyű lesz a gyógyításuk. Mrs. Thos. Bulmer írja Lardo, B.C.-ből, hogy egyik tehénének csomó fejlődött a tőgyében és... többször bedoraszoltam Minard linimenttel és csakhamar jobban lett." Minard liniment a legjobb vágásokra, horzsolásokra, kólkára stb. Eppoly nélkülözhetetlen a háznál, mint az istállóban. Nem hiába nevezik a "fájdalom királyá"-nak. (Hirdetés)

A WINNIPEGI SZENT ISTVÁN KIRÁLY R. KATH. MAGYAR BETEGSEGELYZŐ EGYLET

Alakult 1907-ben. Saját háza Winnipeg, Elmwood, 665 Main Ave. Az egyesület célja: tagjainak betegség és haláleseti segítségnyújtása, a vallásos élet ápolása. Magyar könyvtár. Az egyesület tagjainak minden vasárnap és ünnepnap a helyiség rendelkezésére áll. Heti \$5.00 betegsegély és \$50.00 temetkezési segély. Betéppéj \$2.00, havidíj \$0.25. Könyvtár minden hó 3-4-ként vasárnapján. — Vidéki tagok részére csak pártoló tagokat vesz fel. Minden érdeklődés az egyet titkár-jegyzőjéhez címezendő: Reichardt Károly 213 Berry Street Egyetli hivatalos orvos: Dr. R. Danzinger 598 Selkirk Ave. Rendel: d.u. 2-3-ig és este 7-8-ig.

NEMIBAJOK

Elhanyagolt titkos betegségeknek szomorú következményeit senki el nem kerülheti. Vegye elejét a komolyabb bajnak. Használja azonnal a XXX jelű készletet, mely a bajnak elismert leghatásosabb gyógyszere. A csomagolásról senki sem ismer fel. Titokban használhatja. A készlet ára \$5.00.

A TISZTÁTLAN VÉR IDEZTE BETEGSÉGEK azok, amelyeknek borzasztó következményei ellen haladéktalanul védekeznie kell! Kitérő és számtalanszor kipróbált szere e betegségeknek a "Vörös Kereszt" SARSAPARILLA JÓDKALI vértisztító. Egy üveg \$1.25 és 5 üveg egy teljes készlet \$5.00.

VÖRÖS KERESZT PATIKA
12302 R. Buckeye Road.
CLEVELAND, OHIO.

Jellegű levelet kiadó továbbít

Árban Eredményben
KICSI NAGY

APRÓHIRDETÉSE

Egy számban való kérés ár 50 c., három számban \$1.25. Szigorúan előre fizetendő.

BÉRBE ADÓ 12 hold elsőrendű dohányföld, lakással, az összes szükséges gazdasági gépek és az aszáló ház (kőn) használatával. Palántákat készítenek. Érdeklődjék az alábbi címen: F. Bahanes R.R. 3 Delhi, Ont. 40

ELADÓ FARMOK. Levelezésem értelemben Stratton környékén minden eladó föld gazdára fog találni ezen a tavaszon. A telepepült számos magyar gazda bizonyítja, hogy Stratton környéke a legalkalmasabb vidék a településre egész Kanadában. Még mindig kapható olcsó, erővel borított föld 1401 5 dollár/akerje, művelt farmok 5401 20 dollár/akerje. Néhány 80 s vagy 160 akeres homestead is kapható 25 dollárért. Keressen fel személyesen vagy írjon meg ma. John Demeter STRATTON, Ont.

FELEDEKENYSÉG

— Miért van ez a csomó a zsebünkön? — Hogy ne felejtsük el, hogy le akarok szokni az alkoholtól? — De hisz épp most ittál egy pohár sört. — Igen, sajnos mindig csak akkor veszem észre a csomót, mikor a számat megtörlöm.

HAZAI KAPÁK

kidőlt acélból, azonnali szállítással: No. 1 háromszögű kis kapa \$1.25 No. 2 nagyalakú lekerekített élű... No. 3 nagyalakú háromszögű... No. 4 nagyalakú négyzetes... darabja \$1.75. Komolya kapanyél külön \$0.50 cent.

A pénz kézbevétele napján feladunk, a szállítást mi fizetjük. Küldje rendelését erre a címre:

DANUBIA CO.

645 Main Street, Winnipeg, Man. Világhíres "VULKÁN" kaszák, fénkövek, élelő kalapácsolók és 11-16-18 máris utban vannak Európából és megrendelhetők a fenti címen.

Eredeti DIANA sóborszess .50 c.

vidékre szállítva 75 c.
Valódi óhazai édes nemes PAPIKA 1/2 kilós zsákokban 75c vidékre szállítva 90 c.
Modlano cigaretták papír 100 leveles csomag tucattal 60 c.
vidékre szállítva 65 c.
Green nyelvmester \$2.00
vidékre szállítva \$2.25
Green szótár \$1.00
vidékre szállítva \$1.15
COLUMBIA s VICTOR gramophon lemezek 10 és 12 inch raktári áru 75 és \$1.50 külön rendelésre 95 és \$1.50
Haza cigaretták és pipa dohányok, óhazai bélyegek és regények nagy választékban. — Hajójegyek részlettelre is — PENZKÜLDÉS a legjobb árforlyamon.

ALEX. LUKÁCS

Hajójegyek és pénzküldő irodája
244 James St. North
HAMILTON, Ont.

NAGYSZABÁSÚ óra kiárusítás

Vadonat új 16-os nagyáru 7 köve Egin drák fehér arany tokban, teljes jóállással \$10.00. Rendeljen míg a készlet tart.

JOHN R. PISKO

5124th Ave. S. LETHBRIDGE, ALTA

Magyar Patika

Mindenféle orvosságok és Drug Store tárgyak kaphatók. Irja bajt magyarul.

MASSIC'S DRUG STORE

BOX: 124 REGINA, SASK.

GABONA - TÖZSDE

BUZA — 2 centtel esett
No 1 70 cent; No 2 67c; No 3 65 c;
No 4 63 c; No 5 59 cent.
ZAB — 1 centtel emelkedett
No 1 CW 34 cent No 2 CW 31 cent
ARPA — változatlan
No 3 CW 38 cent No 4 36 cent
LEN — 1 centtel emelkedett
No 1 CW \$1.58 No 2 CW \$1.54
ROZS — 2 centtel esett
No 1 CW 45 No 3 CW 41 cent.

PÉNZ-PIAC

(Canadian Press május 15-i jelentése)
Amerikai dollár, vételnél — \$1.90 \$1.10
Angol font 45.10
Magyar Pengő 23.78 cent
Cseh korona 4.17 cent
Jugo dinár 2.23 cent
Rumán leu 1.03 cent
Budapesti jegyzés 1934 május 2-án
Kanadai dollár P 3.28-3.34
Amerikai dollár P 3.28-3.43

ALLAT - VASAR

SZÓPÓS BORJU — változatlan
Jó 4.75 — 5.75
Közepes 3.75 — 4.50
TINÓ — változatlan
Jó 4.50 — 5.50
Közepes 3.50 — 4.25
ÖKÖR — változatlan
Jó 4.50 — 5.50
Közepes 3.50 — 4.25
Silyány 2.50 — 3.00
BIKA — változatlan
Jó 2.00 — 2.50
Silyány 1.25 — 1.75
SERES — 15 centtel emelkedett
Válogatott \$7.40
Nehéz 6.90
Könyű 7.00-7.35
No. 1. koca 6.75
No. 2. koca 6.25
BARANY — változatlan
Jó 6.35 — 7.50
Silyány 3.50 — 5.00
BIRKA — változatlan
Jó 1.50 — 1.75
Silyány 1.00 — 1.25

FORRADALOM EGY MÁS VILÁGON

Kezei tétováza babráltak a visszaadott kulcsok között. A véletlen hozta talán magával, hogy mindannyiszor az a kulcs került tapintása alá, mely bátyjának ajtajához szolgált. Egyszer csak megszűnt ujjainak öntudatlan mozgása. A kulcsok már nem vándoroltak azok között tovább. A Tycho ajtaját nyitó kulcs megpihent kezében.

Hosszasan ránézett, mintha biztatást várt volna attól, azután gépiesen megindult lefelé, minden lépcsőfokon ellödvé, közbe-közbe pedig féltékeny visszatérintve, hogy nem látja-e meg valaki azt a szándékot, mely most ébredt és alakult ki lelkében, de melyet kimondani még sem tudott volna. Csak ösztöne sugta meg, hogy valami titkon akar elmenni.

Mit akar azzal a kulccsal? Mit keres bátyja ajtaján? Mit gondolt találni a lezárt ajtó mögött? Óvatosan, szinte lopódzva illeszté a kulcsot a zárba. Össze-rezzent, mikor hallását a kulcsforgás zaja érinté. Azután felnyitotta az ajtót és besuhant azon.

A rózsaszirmok illatos börtöne nyílt meg, terült szét tisztán látó szemek előtt. A leleplezett mellszobor egyszerre kimagyarázott mindent!

Tekintetét az asztalra vetette. Az írás nem volt ott! Hanem azért mégis letelepedett az íróasztal elé s míg szemek lassanként megletek az örömsajtozta könnyekkel, halkán mondta ki ártatlan szívének első fohászát:

— Istenem! Ha ez igaz lenne!

MINDEN JÓ, HA A VÉCE JÓ

Az ügyész ismételtén maga elé idéztette a vizsgálati fogságha helyezett Tycho-t és a hozzá intézett kérdések útján akarta ki-hámozni az összefüggést, de hiába állította fel a keresztkérdések kelepőjét, Tycho óvatossága kikerülte az ellenmondásba keveredést.

Az órák hosszat tartó ezen meddő kihallgatástól kifáraszt-

DRUMÁR JÁNOS

va, visszavezette a vizsgálati foglyot, ő pedig szivarra gyujtva befészkelődött az óriási bőrpamplag egyik sarkába és igyekezett az érdekes eset nyomozásában eddig felmerült adatok egymás mellé helyezésével — amiben nagy gyakorlatra tett szert — világosságot deríteni a merényletre.

De a fel-feltűnő szálak semmiképp sem akartak képpé szövődni; a homályba futottak, ahol végleg elvesztek.

Tünődése közben kopogtatás zavarta meg. Az ajtónál álló egy hölgyet jelentett be, akinek névjegyet ís átadta. Az ügyész rátekintett és arcán a meglepetés tükrözött, olvasva a nevet:

— Andrea Caraxo a san-franciscói opera tagja.

Az asszony belépett.

— Szives elnézést kérek, ha magatartásom szögletes lenne, mert járatlan vagyok a hivatalos dolgokban — kezdte beszédét Andrea. — Ma először állok a bíróság előtt — tettes siettetett hanggal, mely majdnem lerontotta beszédjének gördülékénységét.

— Tehát hivatalos ügyben van szerencsém?

— Igen. Abban a feltevésben élek, hogy közléseimnek hasznát látja az ügy s felszabadul a gyanú alól az azaltat szenvedő.

— Milyen ügyet méltóztatik érteni?

— A heart-lakei esetet.

— Ugy? — szólott az ügyész vonatott hangon. — Azt kellene hinnem, hogy a nagy opera tagjai sokkal messzebb állanak a merényletet mozgóató rugóktól, mintsemhogy erre a bíróságnak hasznavehető adatokat nyújthassanak. Ha csak férje útján nem értesült ilyenekről!

— Férjem nem tud arról, hogy itt vagyok. És bár szabad elhatározásból jöttem és tiszta őszinteséggel tárom ki a tényeket, mégis kérem, hogy azokat bizalmasan kezeljék.

— Az itélkező bíróságnak van fenntartva, hogy mennyire enged betekintést a nyilvánosságának. Ez irányban tehát én, sajnálatomra ígéretet nem tehetek. De ez ne riassza vissza az őszinteségtől.

— Az esetről a sajtó útján értesültem és értesültem arról a sajnálatos tényről is, hogy a gyanú Mr. Tycho ellen irányul.

— Nem kifejezett gyanú az. Csak egyetlen át nem látzó körülmény, mely azonban kívánatosá teszi, hogy a nyomozás sikere érdekében elzárassék az érintkezéstől. De többet nem mond-